

Lisa 5. Õiglasest ülemineku fondist rahastatava riikliku täienduskoolituse tellimuse koolituste ja mikrokvalifikatsiooniõppe tingimused ja prioriteedid perioodiks II pa 2026 – II pa 2027

Alus: Õiglase ülemineku fondi haridus- ja teadusmeetmete juhtkomisjoni otsus 14.01.2026 ja täienduskoolituse riikliku koolitustellimuse komisjoni otsus 28.01.2026.

Koolituste sh mikrokvalifikatsiooniõppe ja mikrokraadide tellimisel ning rahastamisel on aluseks haridus- ja teadusministri 2. oktoobri 2018. a määrus nr 29 „Riikliku täienduskoolituse tellimuse koostamise ja esitamise kord ning akadeemilise tunni maksumus õppekavarühmade kaupa Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisalas“ (edaspidi: *RKT määrus*).

Käesolevad tingimused ja prioriteedid on koolituste rahastamiseks perioodil august 2026 kuni detsember 2027 meetmest „Ida-Viru täiendkoolituse mahu suurendamine ning uute tasemeõppe õppekavade arendamine ja käivitamine kutse- ja kõrghariduses“ (edaspidi: *ÕÜF RKT 2026-27*).

Rahastatakse järgmisi koolitusi sh mikrokvalifikatsiooniõpet ja mikrokraade (prioriteedid):

- Koolitused ja mikrokvalifikatsiooniõpe, mis toetavad **eri valdkondade töötleva tööstuse arengut**, on vastavuses OSKA valdkondlike analüüsidega, arendavad ettevõtete töötajate oskusi üleminekul automatiseerimisele, sh meetme „Ida-Viru ettevõtluse teadmismahukuse suurendamise toetus: teadusvõimekuse pakkumise arendamine Ida-Virumaal TA-võrgustiku loomiseks“ (ÕÜF teadusmeede) prioriteetsete suundade tasemeõppe õppekavadel põhinevad koolitused:
 - Üleminek taastuvenergiale ja hajuslahendustele energeetikas:
 - taastuvenergia tehnoloogiad: päike-, tuule-, bio-, vesiniku- ja vesienenergia
 - energia salvestamine ja juhtimine
 - hajuslahenduste planeerimine ja juurutamine
 - lahenduste kasutamise majanduslik ja finantsiline analüüs
 - taastuvenergia projektide ja muutuste juhtimine organisatsioonides
 - Tööstus 4.0 e infotehnoloogiliste lahenduste kasutamine tootmisressursside (tehnik, töötajad, andmed) integreeritud ühendamiseks ning tööstusprotsesside ja -toodete digitaliseerimiseks ja automatiseerimiseks:
 - tehisintellekt ja masinõpe
 - andmeanalüüs ja suurandmed
 - asjade internet (IoT)
 - küber-füüsilised süsteemid
 - pilveandmetöötlus
 - tarkvaraarendus ja süsteemide integreerimine
 - küberturvalisus
 - juhtimine ja strateegiline planeerimine tööstus 4.0 strateegiate väljatöötamiseks ning rakendamiseks ettevõttes
 - Keemiliste protsessidega väärindamine:
 - keemiliste protsesside alused
 - protsesside optimeerimine ja juhtimine
 - tooraine väärindamine
 - tööstuslikud keemilised tehnoloogiad sh protsessiohutus
 - innovatsioon ja uute tehnoloogiate rakendamine, protsesside integreerimine
 - majanduslik analüüs ja projekti juhtimine

- Tööstuse arengu toetamine (lisaks eelnevale):
 - oskustöötajate ja lihttööliste digioskuste taseme parandamine automatiseerimise ja digitaliseerimise kontekstis
 - tootmisprotsesside optimeerimine sh LEAN-põhimõtete ja tehnikate juurutamine
 - uute materjalide ja tootmistehnoloogiate rakendamine sh fookusega metalltoodete tootmisele
 - tarnete ja logistika juhtimine
 - toote arendus, innovatsiooni ja protsesside juhtimine
 - toiduainetööstuse (sh kalatööstus) arengu toetamine
 - taimekasvatuse ja põllumajanduse arengu toetamine
 - puidutööstuse arengu toetamine
 - meditsiiniseadmete- ja farmakoloogia valdkondade toetamine
 - laboritehnika õpe (keemiatehnoloogia ja -protsesside õppekavarühm)
- **Juhtimisalane õpe** Ida-Virumaa ettevõtete juhtidele:
 - Juhtide koolitamine tööstussektoris muutuste elluviimiseks ja tootmise ümberkorraldamiseks;
 - Muutuste juhtimine laiemalt - juhtide (sh keskastmejuhtide) arenguprogrammid jm. Juhtidele ja personalijuhtidele suunatud koolitused ettevõtte sisekliima ja meeskonnatöö tõhustamiseks (sh töökiusamine ja toetav töökeskkond) ning võrdse kohtlemise põhimõtete rakendamiseks Ida-Virumaal.
- **Mentorite ja praktikajuhendajate koolitamine** alustavate töötajate toetamiseks ning töökohal juhendamiseks.
- Õpe, mis on suunatud **sektoritele**, kus maakonnas **töötab suurem hulk tööjõudu**: müüjad, mootorsõidukite ja liikurmasinate juhid, mootorsõidukite ja mootorrataste remondiga tegelejad:
 - täiendõpe tööalaste oskuste ajakohastamiseks ja arendamiseks;
 - ümberõpe ette valmistamiseks muudesse sektoritesse tööle suundumiseks - ümberõppeks sobivad pikad koolitused ja mikrokvalifikatsiooniõpe lähtudes maakonna vajadustest sh vajalik koostöö Eesti Töötukassaga ümberõppe võimaluste tutvustamisel.
- **Elamumajanduse ja hoonete energiatõhususe** meetmete elluviimise toetamine:
 - energiasääst ja energiatõhususe alused;
 - hoonete soojustamine ja isolatsioon;
 - kaasaegsed kütte-, ventilatsiooni- ja kliimaseadmed, nende valimine, paigaldus ja hooldus;
 - taastuvenergia lahenduste kavandamine ja kasutamine hoonetes;
 - nutikad juhtimissüsteemid elamuhalduses;
 - energiatõhususe hindamine, selleks kasutatav tarkvara ja tööriistad;
 - energiasäästu ja hoolduse jälgimine, süsteemide ja -tarkvara kasutamine energiatarbimise ning hooldusvajaduste jälgimiseks.
- **Turismi- ja teenindussektori arendamine**:
 - hea teeninduse standardil põhinev koolitusprogramm;
 - soome keele teenindus- ja väljendusoskus;
 - puhastusteenindajate ja toateenijate koolitused;
 - müügikoolitused, keskendudes väärtuspõhisusele, lisamüügile ja mitteagressiivsetele müügitehnikatele;
 - toodete ja teenuste disain.

- **Loomemajanduse ja kultuuri valdkond** (sh oskused, mis toetavad kultuuripärandi säilitamist ja ümberkujundamist):
 - loomeettevõtluse baaskoolitused (sh programmi lisada ajaplaneerimine, AI kasutamine);
 - toodete ja teenuste disain sh praktiline mobiilifoto koolitus ja toote pakendamine;
 - pärimus- ja pärandkultuuri kasutamine loomeettevõtluses;
 - 3D ja AI koolitused;
 - filmivaldkonna koolitused - nii järeltöötluste programmi (nt Adobe) kui ka filminduse baasõpe (filmivaldkonda sisenemiseks koos praktilise võtteplatsi kogemusega).

Mikrokvalifikatsiooniõppena on lisaks eeltoodule kindlasti oodatud (sobib ümberõppeks eelneva kogemusega täiskasvanutele):

I Looimevaldkonnas:

- helitehnik
- video- ja valgustustehnik
- lavakujunduse ja -konstruktsioonide valmistaja ning käitaja

II Tööstus- või teenindussektorisse sisenemiseks:

- tehniliste baasoskuste mikrokvalifikatsiooni õppekavad – lühikesed, kuid sisukalt ülesehitatud mikrokvalifikatsiooni õppekavasid, mis annavad tööstuses vajalikud „baastaseme“ oskused (ohutus, tehnikatundmine, lihtsamad mõõtmised, töökorraldus jms)
- üld- ja teenindusoskuste (keel, digipädevus, klienditeenindus, projektijuhtimine jne) modulaarsed mikrokvalifikatsiooni õppekavad.

- **Erialane keeleõpe**¹: eesti, soome ja inglise keel sh arvestades õppija keeleoskustaset. Eesti keele oskus vajab arendamist eriti sektorites, mis on seotud klientidega suhtlemisega – hulgi- ja jaekaubandus ning veondus ja laondus, samuti ehituses. Inglise keele oskus vajab arendamist eelkõige rahvusvahelise koostöö ja tehnoloogiliste uuenduste kontekstis. Soome keele oskus vajab arendamist teeninduses ja turismis. Erialast sõnavara tuleb õpetada reaalses suhtlusolukordades (näiteks suhtluskeele ja teenindussõnavara õpetamine klienditeenindajatele ja läbirääkimiste, aruandluse ning tehniline terminoloogia arendamine juhtidele-spetsialistidele).

Välistused:

- fossiilkütustega (sh põlevkiviga) seotud õppe pakkumine;
 - ettevõtluskoolitused (toimub ESF VÕTI RKT raames);
 - tavaline eesti keele õpe;
 - 100% e-õppes toimuvad koolitused.
- **Üldine põhimõte:** erialaste oskuste õppesse on vajalik integreerida tööalaste (tööelu) üldoskuste² ja roheoskuste³ õpetamine.
 - Koolituste ja mikrokvalifikatsiooniõpe **sihtrühmaks** on Ida-Virumaal elavad või töötavad täiskasvanud, kes ei osale samal ajal tasemeõppes. Vabade kohtade olemasolul võib võtta ka teisi, kes vastavad õppekavas toodud sihtrühma tingimustele.

¹ [Trumm, A., Vihalemm, T. Ida-Virumaa ettevõtte juhtide vaade töötajate keeleoskuse vajalikkusele ja Ida-Viru sotsiaalmajanduslik heaolu - OÜF](#)

² [Leemet, A., Ungro, A. \(2021\). Tööelu üldoskused. Lühiaruanne. Tallinn: SA Kutsekoda](#)

³ [Euroopa kestlikkusalaste pädevuste raamistik](#)

- **Õppekeel:** Taotluses võivad kuni 40% õppekavadest moodustada venekeelsed koolitused, tingimusel, et need sisaldavad eesti erialakeele õpet. Kui koolituse maht on 24 - 48 tundi, peab eesti erialakeele õpe moodustama vähemalt poole õppekava mahust. Pikemate kui 48-tunniste koolituste puhul peab töölase eesti keele oskuse arendamiseks olema ette nähtud vähemalt 24 tundi (kontaktõpe). Mikrokvalifikatsiooniõppe ja pikemate koolituste õppekavadesse võib lisada eestikeelseks õppeks ettevalmistava mooduli. Keeleõppe sisu ja metoodika peavad olema välja toodud õppekavas.
- Põhjendatud juhul võib koolitusi pakkuda inglise keeles, kuid need peavad toimuma eestikeelse tõlkega, mida eraldi ei hüvitata, kaasnevad kulud peavad mahtuma ühikuhinna sisse. Koolituste õppematerjalid võivad osaliselt olla inglise keeles.
- Rahastatakse **kontaktõpet** vastavalt RKT määruse lisas kinnitatud õppekavarühma **ühikuhindadele**. Mikrokvalifikatsiooniõpet rahastatakse vastavalt ainepunktide maksumusele **ühe lõpetaja kohta**. *NB Ühikuhinnad on korrigeerimisel, tellimuse elluviimise ajaks on muudatused jõustunud.*
- Moodustatakse **eraldi õppegrupid** (mitte ei võeta õppijaid lisaks tasemeõppele).
- RKT tellimuse koolituste ja mikrokvalifikatsiooniõppe administreerimiseks tuleb kasutada täienduskoolituste infosüsteemi Juhan (või liidestuste kaudu edastada vajaminev info Juhanisse).
- Tellitavate **koolituste maht** on 24-174 akadeemilist kontakttundi. Iseseisvat tööd võib lisanduda kuni 50% koolituse kontaktõppe mahust. **Mikrokvalifikatsiooniõppe maht** on 5-30 ainepunkti.
- Tellimusse saab esitada ka uusi mikrokvalifikatsiooni ja mikrokraadi õppekavasid, millel ei ole RKT taotlemise ajal EHISe registreeringut. Sel juhul tuleb esitada ideekavand (vorm lisatud).
- RKT taotlemiseks tuleb taotlus esitada **6. aprillil 2026. aastal 17:00-ks** **e-toetuste keskkonnas** (taotlusvoor ÕÜF RKT 2026-27). Taotlusele lisatakse õppekavad.